

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Факультет гуманітарний Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри
психології та педагогіки
підполковник

Станіслав ЛАРІОНОВ

_____ 20__р.

СИЛАБУС **ВІЙСЬКОВА ПЕДАГОГІКА** (найменування навчальної дисципліни)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: перший (бакалаврський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ : 05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ :053 Психологія

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри психології та педагогіки
Протокол від ____ __ 20__ р. № ____.

Харків 20__

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Тробюк Наталія Юріївна
Наукова ступінь	
Вчене звання	
Посада	викладач
Місце роботи	НАНГУ
Адреса кафедри	НАНГУ, площа Захисників України, 6 поверх адміністративної будівлі ауд. 611, 622
Контакти	0674951479
E-mail	nataliya_trobyuk@ukr.net
Консультації	
Час	вівторок; п'ятниця з 15.00 — 17.30
Місце	ауд. №622

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки (шифр і назва)	Цикл загальної підготовки	
Блоків змістових модулів – 1	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -----		Семестр	
Загальна кількість годин - 90	Рівень вищої освіти: перший	4-й;	-й

	(бакалаврський)	Лекції	
		14 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	год.
		Групові	
		14 год.	год.
		Самостійна робота	
		36 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік з/о - 2год	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: є педагогічні закономірності й засоби організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти, навчання, виховання, самовиховання), розвитку (саморозвитку) і підготовки курсантів до професійної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами:

вивчення дисципліни знаходять своє відображення у тісній взаємодії з тематикою дисциплін: “Філософські та соціологічні основи військово-професійної діяльності”, “Соціогуманітарні основи військово-професійної діяльності”, “Соціальна психологія”; отримані знання використовуються при вивченні навчальних дисциплін “Статuti Збройних Сил України та їх практичне застосування”, “Соціально-психологічний тренінг”.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

підготувати майбутнього офіцера для проходження військової служби в підрозділах і частинах Національної гвардії України здібного для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, володіючого методичними навиками навчання і виховання особового складу з врахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості, надати курсантам педагогічні знання, формувати у них науковий світогляд, творче педагогічне мислення. Надати знання та сформувати уміння і навички з організації та проведення занять з підрозділами із застосуванням принципів, методів, форм, засобів та організаційних заходів навчання в системі індивідуальної підготовки; надати знання щодо змісту, напрямків, форм та методів виховної роботи, вміти їх використовувати у навчанні і вихованні особового складу. Розкрити і науково обґрунтувати шляхи, засоби і методи підвищення ефективності освітнього процесу, формувати психологічну готовність до майбутньої професії. Формувати у курсантів морально-психологічні якості, виховувати в них свідомість, патріотизм і гуманізм, уміння вірно оцінювати суспільні явища,

відстоювати і захищати ідеали і духовні цінності народу України. Виховувати у майбутніх офіцерів високу загальну і педагогічну культуру.

Компетентності, які курсант набуває в результаті навчання:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

методи і основні категорії військової педагогіки; основні теоретичні положення загальної та військової педагогіки; напрямлення практичного застосування педагогічних знань в професійній діяльності; принципи, методи і форми навчання і виховання військовослужбовців; основні методи науково-педагогічних досліджень особового складу та сучасні технології виховання підлеглих для якісного виконання завдань службово-бойової діяльності; вимоги керівних документів, структуру, принципи побудови і функціонування задач щодо організації навчального процесу в підрозділах Національної гвардії; основи організації та порядок підготовки проведення занять ;

уміти:

прогнозувати основи формування знань, навичок та умінь, професійне становлення військовослужбовця; уміло користуватися основними методами і формами навчання та виховання особового складу; організовувати та проводити навчальні заняття, володіти методикою проведення і контролю занять з предметів індивідуальної підготовки.

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни)

У межах цього курсу курсанти удосконалюють загальні компетентності та починають формувати спеціальні компетентності, особистісні та професійні уміння та навички, а саме **опановувати категоріально-понятійний апаратом військової педагогіки; оволодівати навичками роботи з першоджерелами, довідковою літературою з військової педагогіки, засвоювати структуру сучасної педагогічної наук; оволодівати навичками та вмінням організовувати освітній процес відповідно до керівних документів визначених МО України та МВС України.**

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Орієнтовна	Назва модулів і тем	Форми організації навчання, вид навчальних занять кількість годин	Завдання для
------------	---------------------	---	--------------

дата		денна				самостійної роботи
		Лекції	Груп ові	Практ ичні (семі нарсь кі)	Самост ійна робота	
Змістовний модуль 1. Військово-педагогічний процес.						
	Заняття 1. Зміст, завдання та особливості опанування курсу “Військова педагогіка”. Передумови та етапи формування педагогічної думки.огії	2				
	Заняття 2. Військово-педагогічний процес у підрозділі		2		2	1.Особливості розвитку та становлення військової педагогіки в Україні.
	Заняття 3. Дидактичний процес. Закони,закономірності та принципи навчання військовослужбовців.	2				1.Основні концепції навчання і можливість їх використання у навчанні військовослужбовців. 2. Характеристика етапів організації навчально-пізнавальної діяльності воїнів
	Заняття 4. Поняття,розвиток і управління системою освіти в Україні.		2			
	Заняття 5. Військово-педагогічний процес : розвиток, становлення та особливості перебігу.			4		
Змістовий модуль № 2 Сутність, зміст та структура навчання військовослужбовців.						

	Заняття 1. Методи та форми навчання військовослужбовців.	2			2	1. Методи активізації пізнавальної діяльності воїнів у навчальному процесі їх класифікація та різновиди
	Заняття 2. Організація та проведення навчальних занять.				4	1. Залежність структури навчального заняття від характеру дисципліни, предмету та періоду навчання. 2. Методика реалізації навчально-виховних цілей під час розповіді та пояснення.
	Заняття 3. Методи та форми навчання військовослужбовців.			2		
	Заняття 4. Система підготовки керівника до проведення навчальних занять		2		4	1. Підготовка та відпрацювання план-конспекту навчального заняття
	Заняття 5. Психолого-педагогічні основи проведення навчального заняття.			4	2	1. Система контролю якості навчання
	Заняття 6. Шляхи забезпечення свідомого засвоєння знань, здобуття навиків і умінь. Педагогічні аспекти підготовки керівника до проведення навчальних занять.			4		
Змістовий модуль № 3. Теоретико–методологічні основи військового виховання.						
	Заняття 1. Історичний досвід	2			2	1. Виховання як

	військового виховання та його реалізація в сучасних умовах.					провідний фактор формування і розвитку особистості.
	Заняття 2. Змістовний компонент виховного процесу .	2			4	1. Мета виховання в українському суспільстві.
	Заняття 3. Методи виховання військовослужбовців .				2	1. Сутність та зміст педагогічної культури офіцера.
	Заняття 4. Суть процесу виховання воїнів, його зміст та характеристика основних компонентів.			4		
Змістовий модуль № 4. Професійна діяльність та її формування						
	Заняття 1. Педагогічні умови формування спрямованості на успішну професійну діяльність	2			4	1. Роль психічного самовдосконалення в активізації потенціалу військовослужбовця
	Заняття 2. Професійна діяльність та її формування.			2		
	Заняття 3. Сутність та зміст професійної культури офіцера.		2			1. Культура педагогічного спілкування офіцера з підлеглими.
	Заняття 4. Військовий педагог: майстерність та інноваційність.	2			4	1. Формування бойового духу як психолого-педагогічна проблема. 2. Дидактичні засади психологічного супроводження військово-педагогічного процесу.

	Заняття 5. Науково-дослідницька діяльність як фактор професійного становлення офіцера.		2			
	Заняття 6. Професійна культура офіцера та її вплив на діяльність.			4		
	Залік з/о - 2 год.					

5. Самостійна робота.

Перелік тем, які здобувач повинен вивчити самостійно (з рекомендованою літературою).

Особливості розвитку та становлення військової педагогіки в Україні.

Основні концепції навчання і можливість їх використання у навчанні військовослужбовців.

Характеристика етапів організації навчально-пізнавальної діяльності воїнів

Методи активізації пізнавальної діяльності воїнів у навчальному процесі їх класифікація та різновиди

Залежність структури навчального заняття від характеру дисципліни, предмету та періоду навчання.

Методика реалізації навчально-виховних цілей під час розповіді та пояснення.

Підготовка та відпрацювання план-конспекту навчального заняття

Система контролю якості навчання

Виховання як провідний фактор формування і розвитку особистості.

Мета виховання в українському суспільстві.

Сутність та зміст педагогічної культури офіцера.

Роль психічного самовдосконалення в активізації потенціалу військовослужбовця

Культура педагогічного спілкування офіцера з підлеглими.

Формування бойового духу як психолого-педагогічна проблема.

Дидактичні засади психологічного супроводження військово-педагогічного процесу.

Перелік літератури для читання:

Кузьмінський А.І. Педагогіка: Підручник. – К.:Знання-Прес, 2004

Лозниця В.С. Основи психології і педагогіки .:Навчальний посібник .-К.: КНЕУ, 2001-228 с.

Кравченко О.В., Тробюк Н.Ю. Психологія і педагогіка Навчальний посібник. – Академія ВВ МВС, 2013

Ягунов В.В. Військова педагогіка. : Підручник.- Київ-2004-649с.

і педагогіки.

Навчальний посібник – 2-ге вид., випр., доп. Рек.МОН. – К. : Академвидав, 2006.

Закони України “Про освіту”, “ закон України «Про вищу освіту».

Самостійна робота курсантів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих курсантами за час навчання та їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь відповідно до обраного напрямку підготовки. Відтак, метою самостійної роботи курсантів є набуття додаткових знань, перевірка отриманих знань на практиці, вироблення фахових та дослідницьких вмінь та навичок. Самостійна робота курсантів включає: – підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних); – виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; – роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою навчальною програмою дисципліни винесені на самостійне опрацювання курсантів; – підготовку до підсумкових контрольних випробувань.

Вказівки щодо самостійного опрацювання літератури будуть даватись викладачем наприкінці лекційних занять. Опрацювання тематики обов'язково повинна мати відображення на (індивідуальна) курсантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

6. Політика курсу та оцінювання.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.

Якщо курсант відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів).

чи несення службового наряду).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

сів).

- Н

тестування.

- н формі за погодженням із

керівником курсу.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Міжсесійне оцінювання (поточна та тематична перевірка)

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи на підґрунті перевірки конспектів, тестового, усного опитування, активній участі з доповідями та обговоренням на семінарських заняттях та активній роботи на практичних заняттях.

Завдання для самостійної роботи оформлюються у зошитах з конспектами, що ведуться на занятті, вітається структуровані форми запису (таблиці, блок-схеми тощо). Обсяг повинен бути розумним, багато тексту не гарантує відмінної оцінки. Необхідно обов'язково зазначати джерела, на які спирається відповідь.

Розподіл балів, які отримують курсанти при вивченні дисципліни «Військова педагогіка»

Поточна тематична та самостійна робота оцінюється				залік	сума
ЗМ-1	ЗМ-2	ЗМ-3	ЗМ-4	40 балів	100 балів
15	15	15	15		

ЗМ — змістові модулі

Бали — кількість необхідних балів які потрібно набрати за змістовий модуль:

при усній відповіді з оцінкою “5” - 3 бали; “4” - 2 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів
при активній роботі на практичному занятті з оцінкою “5” - 2 бали; “4” - 1,5 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

при активній участі на семінарському занятті з оцінкою “5” - 2 бали; “4” - 1,5 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

при тестовому опитуванні з результатом оцінкою “5” - 2 бали; “4” - 1,5 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

за ведення конспекту тем що опрацьовані на заняттях та тем для самостійного опрацювання — 1 бал.

Критерії оцінювання наступні:

- ⑩ при усних відповідях: повнота розкриття питання, логіка викладання,

-

літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, періодичних видань тощо), вміння робити порівняння, висновки;

10 при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність; вміння

техніки та інших технічних засобів.

ого

оцінювання враховуються такі рівні знань курсантів:

- — . Курсант володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу програми «Військова педагогіка». Відповідь при відтворенні навчального матеріалу – елементарна. Курсант не може викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі.

- — .
ого аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, порівняння теоретичних знань

них утворень.

- — .

роботі, виявляє

зн

но застосування знань в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням,

діяльності.

- — . Курс

діяльності. Знання глибокі, міцні, узагальнені, системні та творчо застосовуються. Навчальна діял

-

х вирішення,

виявляти і захищати свою особисту позицію.

Оцінювання тестових завдань

Курсантом надані правильні відповіді на: 0–25 % тесту – оцінка “незадовільно”; 26–50 % тесту – оцінка “задовільно”; 51–75 % тесту – оцінка “добре”; 76–100 % тесту – оцінка “відмінно”.

Написання та захист реферату можливий, якщо курсант бажає покращити свою оцінку.

оцінювання реферату:

☐ – но, виявляються оригінальні та раціональні думки, формальні вимоги до реферату виконано, завдання повністю висвітлено. Для написання реферату курсант використав не тільки підручники, а і першоджерела;

☐ – но, всі вимоги до реферату виконані, тема розкрита; наявні граматичні помилки;

☐ – но, але не всіх вимог дотримано, розкриття теми неповне;

☐ оцінка “незадовільно” – но, вимог не дотримано, не розкрито теми.

Система нарахування заохочувальних додаткових балів:

1. Виступ на науковій конференції з доповіддю за тематикою дисципліни міжнародна – 10 б.; місцева – 5 б.
2. Виготовлення діючого демонстраційного макету (презентації) для навчальних занять за тематикою дисципліни – 5 б.
3. Активна участь в роботі ВНГ (ВНТ) – 5 б.
4. Інші види роботи курсанта, спрямовані на покращення навчально-лабораторної бази кафедри – до 5 б.

Загальні критерії оцінок:

“відмінно” – Курсант добре володіє **категоріально-понятійний апаратом військової педагогіки, на групових, практичних та семінарських заняттях** приймає активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, виступає з особистою доповіддю, надає рецензію на доповідь інших учасників, ставить питання, дає відповіді, має конспекти, які містять всю основну інформацію з теми, узагальнено-логічні схеми, таблиці тощо. Добре володіє азами формування військового колективу, особливостями організації навчально-виховного процесу у військових підрозділах.

“добре” – Курсант достатньо володіє **категоріально-понятійний апаратом військової педагогіки, на групових, практичних та семінарських заняттях** приймає активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, виступає з особистою доповіддю, дає відповіді, має конспекти. Достатньо володіє азами формування військового колективу, особливостями організації навчально-виховного процесу у військових підрозділах.

“задовільно” – Курсант орієнтується у **категоріально-понятійному апараті військової педагогіки**, має конспекти.

“незадовільно” – Курсант не готовий до заняття, не приймає участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект не містить основну інформацію з певної теми.

Підсумкове оцінювання (рубіжний та заключний контроль)

Метою заліку є контроль сформованості в курсантів системи знань і умінь з навчальної дисципліни Військова педагогіка. Перелік питань до заліку видаються викладачем, а також міститься в методичних вказівках до його проведення, що зберігаються на кафедрі і доступні для курсантів у будь-який час.

Залік здійснюється на підґрунті суми набраних балів отриманих під час міжсесійного оцінювання (поточне тестування та самостійна робота), виконання завдань з курсу, а також ведення конспекту.

Кількість балів, яку можна отримати на заліку становить від 0 до 40 балів. До заліку допускаються курсанти, які попередньо за підсумками аудиторної та самостійної роботи одержали не менше 60 балів.

контроль з дисципліни проводиться

участі на всіх семінарських заняттях.

Якщо відповідь містить дріб

-

-

-

-

-

відповіді

відсутності.

Схема нарахування балів за одне теоретичне питання залікового білету:

Бали за контрольне питання	оцінювання
20-10	Правильна та повна відповідь на поставлені запитання. Курсант виявляє повне розуміння актуальних омлення з основною та додатковою літературою, що рекомендована програмою; виявляє творчі здібності в розумінні і використанні

9-7	Курсант демонструє впевнене володіння основними поняттями курсу під час розв' , дані, факти. Відповідь містить дріб відповідних висновків.
6-4	Відповідь містить велику кількість помилок, є непослідовною та неповною. Курсант демонструє рівень засвоєння знань з основних тем курсу, виявляє слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні поставленого питання. Знання є фрагментарними та епізодичними.
3-1	з навчальним матеріалом на рівні розпізна і підходів безсистемні, дуже фрагментарні і поверхневі. Курсант не володіє навичками аналізу, синтезу, порівняння, допускає неприпустимі помилки у відповідях на запитання.
0	Відповідь є повністю невірною або відсутньою.

8. Рекомендована література

Базова

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка: Підручник. – К.:Знання-Прес, 2004.
2. Лозниця В.С. Основи психології і педагогіки .:Навчальний посібник .- К.: КНЕУ, 2001-228 с.
3. Кравченко О.В., Тробюк Н.Ю. Психологія і педагогіка Навчальний посібник. – Академія ВВ МВС, 2013
4. Ягупов В.В. Військова педагогіка. : Підручник.- Київ-2004-649с.
5. і педагогіки. Навчальний посібник – 2-ге вид., випр., доп. Рек.МОН. – К. : Академвидав, 2006.
6. Закони України “Про освіту”, закон України «Про вищу освіту».

Допоміжна

1. - посібник. - Івано—Франківськ, 2014. – 160 с.
2. Зайченко І.В., Педагогіка. Підручник . - К. 2016.
3. і педагогіки. Навчальний посібник – Рек. МОН. – К. : ЦУЛ, 2007. – 376 с.
4. Витяги з керівних документів щодо організації виховної роботи у Національній гвардії України, 2017.

5. Кодекс етичної поведінки військових посадових осіб та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, у Національній гвардії України

6. Максимюк М.П. Педагогіка. Навчальний посібник. К. 2005.

7. Круть.П. П., Непіпенко Л.П., Терещенко І. А. “Організація та проведення занять по гуманітарній підготовці з особовим складом внутрішніх військ МВС України.” навчальний посібник, ВІ ВВ МВС України 2003.

8. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: “Академвидав”, 2007.

Інформаційні ресурси

1. Методичні розробки навчальної дисципліни «Військова психологія та педагогіка» розміщені в системі дистанційного навчання Академії Режим доступу :<http://sdn.ivc.com/>

2. Навчальні посібники в електронному форматі розміщені у внутрішньому навчальному порталі Академії. Режим доступу : <http://library.ivc.com/>

3. Нормативні акти, база даних ВУЗів, новини освіти. Режим доступу mon.gov.ua/

9. Питання до підсумкового контролю.

1. Історичний розвиток педагогіки як науки

2. Військова педагогіка як галузь педагогіки.

3. Предмет, об’єкт та завдання військової педагогіки

4. Військово – педагогічний процес. Суть та зміст його основних компонентів

5. Особливості розвитку та становлення військової педагогіки в Україні.

6. Дидактика її сутність та категоріальний апарат.

7. Закони, закономірності та принципи навчання військовослужбовців.

8. Основні концепції навчання і можливість їх використання у навчанні військовослужбовців.

9. Характеристика етапів організації навчально-пізнавальної діяльності воїнів

10. Структура та принципи системи освіти в Україні.

11. Військова освіта в Україні.

12. Методи навчання та їх класифікація.

13. Поняття про форми організації навчання військовослужбовців.

14. Методи активізації пізнавальної діяльності воїнів у навчальному процесі їх класифікація та різновиди

15. Види навчальних занять та їх структура.

16. Лекція та її провідне значення в реалізації процесу навчання військовослужбовців.

17.Методика реалізації навчально-виховних цілей під час проведення бесіди, семінару.

18.Сутність підготовки та алгоритм дій керівника при підготовці до навчального заняття.

19.Психолого-педагогічні вимоги до взаємодії з аудиторією.

20.Суть процесу виховання,історія,традиції,досвід .

21.Виховання як система.

22.Напрямки виховання військовослужбовців.

23.Розвиток лідерських якостей,як один із напрямків виховання військовослужбовців.

24.Поняття “методи виховання військовослужбовців”, їх класифікація та методика застосування.

25.Педагогічна характеристика соціального середовища та його виховні функції.

26.Методи самовиховання військовослужбовців.